

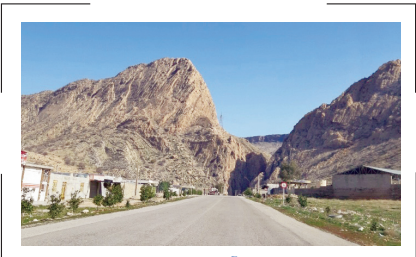

اولین آبشار نمکی جهان

دهکده و آبشار نمکی پتاس و بیابانک از حدود ۵۰ سال پیش ایجاد شده. در آن زمان، مجتمع معدنی پتاس در این منطقه شروع به فعالیت کرد و در نتیجه فعالیت این مجتمع، دریاچه نمک پتاس در مجاورت آن ایجاد شد. این دریاچه بر اثر تخریب آب، باعث رسوب نمک‌های معدنی در خود می‌شد و با این رسوب گذاری آبشار نمکی پتاس را ایجاد کرد.

فیلم آبشار نمکی پتاس را با اسکن این کد ببینید.

محل نبرد آریوبرزن با اسکندر

آریوبرزن، سردار شجاع و قداکار هخامنشی بود که با ساخت یک سد و استفاده از توپوگرافی منطقه توانست اسکندر مقدونی را که قصد داشت وارد شهر پارس شود، متوقف و مجبور به عقب‌نشینی کند. محققان با توجه به آثار به دست آمده از تجهیزات و سلاح‌های یونانی که زیر انبوه سنگ و خاک مدفون بود، بر این باورند که تنگه ابوالحیات همان تنگه‌ای است که آریوبرزن آنجا راه را بر سپاهیان اسکندر مقدونی بست.

فیلم تنگه ابوالحیات را با اسکن این کد ببینید.

توافق ایران و عراق برای راه‌اندازی خط دریایی خرمشهر- بصره

احمد وحیدی، وزیر کشور؛ در بازدید از مرز شلمچه به همراه عبدالامیر الشمری، وزیر کشور عراق برای راه‌اندازی خط دریایی خرمشهر- بصره بحث شد و کلیات مورد توافق است؛ اما درباره جزئیات در جلسات اجرایی بعدی بحث خواهد شد.

اختصاص ۳ سایت برای ساماندهی مشاغل مزاحم شیراز

روح‌الله خوشبخت، معاون محیط زیست و خدمات شهری شیراز؛ برای ساماندهی مشاغل مزاحم شهری ۳ سایت ۳۰۰ هکتاری، ۲۸ هکتاری و سایت شهید منتظری در دستور کار قرار گرفته است. ساماندهی مشاغل مزاحم یکی از اولویت‌های شهرداری شیراز است.

۳۰۰ سال تعزیه‌خوانی در یک روستا

روستای فدیشه در نیشابور بزرگ‌ترین تعزیه‌خوانی ایران را در ایام محرم برگزار می‌کند

گزارش

محمود مولایی
روزنامه‌نگار

روستای فدیشه نیشابور در خراسان رضوی، بزرگ‌ترین تعزیه‌خوانی کشور را در ماه محرم برگزار می‌کند. آیین تعزیه‌خوانی این روستا با قدمت ۳۰۰ سال همچنان با استقبال پر شور عزاداران حسینی روبه‌روست.

روبه‌روست. ۶۰ شبیه‌خوان از ۵ تا ۸ گروه تعزیه‌خوانی در دهه نخست ماه محرم مسئولیت برگزاری این تعزیه‌خوانی را برعهده دارند. سال ۱۳۸۲ میدان جدید تعزیه در فدیشه ساخته شده است.

قدمت ۳۰۰ ساله

حسین بلوکی اهل روستای فدیشه نیشابور و ۵۷ ساله یکی از متولیان این تعزیه‌خوانی است که به همشهری می‌گوید: «قدمت تعزیه در روستای فدیشه نیشابور به بیش از ۳۰۰ سال می‌رسد. ما همه از کودکی با این تعزیه آشنا شده‌ایم و یادم هست پدر پدربزرگم هم تعریف می‌کرد آنها هم در کودکی با این آیین آشنا شده‌اند و گویی این تعزیه‌خوانی دست به‌دست چرخیده تا به امروز رسیده است.» او تأکید می‌کند که آیین تعزیه‌خوانی روستای فدیشه شکل سنتی خود را حفظ کرده است.

در سرزمین نینوا

به گفته حسین بلوکی آیین تعزیه‌خوانی در فدیشه به این شکل است که از صبح، کاروان امام حسین (ع) وارد سرزمین نینوا می‌شود. او می‌گوید: «در واقع تعزیه با ورود نمادین کاروان حضرت امام حسین (ع) آغاز و در غروب عاشورا با آتش زدن خیمه‌های کاروان به پایان می‌رسد. در ادامه شبیه‌خوانان به ترتیب وارد مراسم تعزیه‌خوانی می‌شوند و یکی یکی به شهادت می‌رسند.» آیین تعزیه‌خوانی فدیشه حالا به یک جاذبه گردشگری هم تبدیل شده. عده‌ای هستند که برای تماشای تعزیه‌خوانی کاروان امام حسین (ع) به فدیشه سفر می‌کنند.

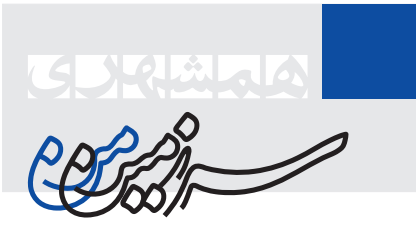
استقبال بسیار

روستای فدیشه حدود ۲ هزار نفر جمعیت دارد و در این ایام جمعیت آن به بیش از ۷۰ هزار نفر می‌رسد که اهالی روستا به همه آنها اقامت می‌دهند. حسین بلوکی معتقد است در خراسان رضوی بعد از حرم امام رضا (ع)، بیشترین استقبال از مراسم عزاداری در روستای فدیشه صورت می‌گیرد. حتی هر سال گروه‌های گردشگری از عراق، پاکستان، چین، کویت، آلمان، افغانستان و شهرهای کرمان، تبریز، تهران، مشهد و بندرعباس برای تماشای وضبط تصویری این آیین سنتی به روستای فدیشه سفر می‌کنند.

مکت

فیلم بزرگ‌ترین تعزیه‌خوانی کشور را با اسکن این کد ببینید.

۸۲ هزار
اموال فرهنگی - تاریخی تقلبی در ۱۱ ماه سال ۱۴۰۲ در کشور ضبط شده است و به اعلام یگان حفاظت میراث فرهنگی، از مجموع اشیای تاریخی کشف‌شده در سال ۱۴۰۱ نیز حدود ۸ هزار و ۴۰۷ مورد «اصل» و بیش از ۱۰ هزار و ۲۷۰ مورد «تقلبی» بوده است.

تاریخی از ۶۰ محوطه ایران به مدت ۴ ماه برای نمایش به چین ارسال شده، اما دولت چین ایران را در فهرست قرمز سفر گردشگران خود قرار داده است. محمدرضا کارگر، مدیرکل سابق امور موزه‌ها به ایننا گفته است که این شرایط مقطعی بوده و با برنامه‌ریزی‌های گردشگری ایران به‌نظر نمی‌رسد این سیاست چین تداوم داشته باشد.

ته سیگار ۱۰ هکتار از مراتع غرب اصفهان را سوزاند

مدیرکل مدیریت بحران استانداری اصفهان از سوختن ۱۰ هکتار از پوشش گیاهی، علوفه‌ای و دیم مراتع غرب این استان خبر داد. منصور شیشه‌فروش به مهر گفت: علت حادثه بی‌احتیاطی در رها کردن ته سیگار در مرتع اعلام شده که بر اثر وزش تندبادهای فصلی، شدت گرما و صعب‌العبور بودن منطقه حریق گسترش یافته است. مدیرکل مدیریت بحران استانداری اصفهان اعلام کرد: عامل ۹۵ درصد از وقایع حریق در عرض‌های طبیعی عوامل انسانی و بی‌احتیاطی است. شیشه‌فروش افزود: به‌منظور پیشگیری از وقوع حریق در مراتع تأکید می‌شود گردشگران، کشاورزان، مرتع‌داران و ساکنان مجاور منابع طبیعی از روشن کردن آتش، رها کردن ته‌سیگار، اشیای صیقلی و بطری‌های آب معدنی در مراتع، پوشش‌های گیاهی و حاشیه‌جاده‌ها خودداری کنند. به‌گفته او، از ابتدای سال تاکنون با وقوع ۱۰ فقره حریق در مراتع و پوشش‌های گیاهی مناطق غرب و جنوب استان اصفهان ۳۴ هکتار از عرصه‌های طبیعی استان طعمه حریق شده است.

افعی‌ها تکثیر می‌شوند

تکثیر در اسارت مارهای سمی ایران به‌منظور حفاظت از مارهای در معرض انقراض آغاز شد

گزارش

مجید جباری
روزنامه‌نگار

برداشت ۱۲۸ هزار مار سمی از طبیعت ایران
سازمان حفاظت محیط زیست ایران در گزارشی اعلام کرد که در سال ۱۴۰۱، تعداد ۳۰ گونه از مارهای ایران در معرض خطر انقراض قرار دارند و از آنجا که حذف گونه‌های راس هر م مثل مارها می‌تواند باعث طغیان جمعیت جوندگان و آفات و خسارت‌های اکولوژیک شود، کوچک‌شده در معرض خطر انقراض قرار گرفت. هنوز عده دقیقی از حجم برداشت مارهای سمی وجود ندارد. اما برخی منابع، این رقم را بین ۱۲۸ هزار تا ۱۳۳۸ تا ۱۳۶۷ تعداد مارهای زهر آگین کشور به‌مضار رسیده که بر اساس آن، مؤسسات علمی و بهداشتی دیگر مجاز نیستند برای ساخت و تولید واکسن و پادزهر و فرآورده‌های دارویی، مارهای زهر آگین را از طبیعت برداشت کنند. بدین ترتیب انتظار می‌رود با این تفاهتمانه علاوه بر کنترل بازار قاچاق مارهای سمی، حفاظت از مارهای سمی در خطر انقراض ایران افزایش یابد.

راهکار کاهش قاچاق مارهای سمی
غلامرضا ابوالی، مدیرکل حفاظت و مدیریت حیات وحش؛ اقدامات مورد نیاز برای تصحیح فرآیند برداشت و زنده‌گیری مارهای سمی و جمع‌آوری سم برای تولید پادزهر در دستور کار قرار داشت و مقدمات آن با طرح‌های پژوهشی امکان‌تکثیر در اسارت و پرورش مارهای سمی و مقایسه کیفیت پادزهر تهیه‌شده با پادزهر به‌دست آمده از مارهای صیدشده از طبیعت اجرا شد. پیش‌تر مرکز تکثیر و پرورش مارهای سمی با نظارت کامل بهره‌برداري شده بود تا زمینه حفاظت و احیای جمعیت طبیعی مارها و تولید زهر مورد نیاز مؤسسات و سازمان‌های متولی تولید پادزهر فراهم شود. این طرح با ورود یک شرکت دانش‌بنیان مورد قبول وزارت بهداشت در حوزه تولید سرم بیولوژیک به‌عنوان یکی از مراکز تأمین‌کننده عمده پادزهر ادامه یافت. اما تلاش سازمان حفاظت محیط‌زیست با گذشت بیش از یک دهه در تفاهتمانه دوجانبه با دانشگاه منابع طبیعی دانشگاه تهران و شرکت دانش‌بنیان به ثمر نرسید تا علاوه بر حفاظت از گونه‌های در خطر انقراض و حمایت‌شده، برداشت مار از طبیعت توسط افراد و سازمان‌هایی که در صنایع دارویی و تولید پادزهر فعالیت دارند، به حداقل برسد. کاهش برداشت مارهای زهر آگین از طبیعت، حفاظت بیشتر از مارهای سمی، تکمیل بانک‌زن گونه‌ها و استحصال زهر متناسب با اعلام نیاز سالانه وزارت بهداشت از جمله اهداف این تفاهتمانه است.

۱۰ میلیون تومان
قیمت خرید و فروش مارهای سمی در بازار قاچاق

۳۴۰۰ گونه
تعداد مارهای شناسایی‌شده در جهان

۹۰ گونه
تعداد مارهای شناسایی‌شده در ایران

۲۸ گونه
مارهای زهر آگین ایران

۹ گونه
نیمه‌زهر آگین ایران

۵۳ گونه
مارهای غیرزهر آگین ایران

۳۰ هزار دلار
قیمت هر گرم سم افعی قاچاق‌شده در بازار جهانی

بررسی مرمت گنبد مسجد تاریخی اصفهان

ماه گذشته داربست گنبد مسجد جامع عباسی اصفهان جمع شد، اما اینکه تا چه اندازه اصلاح مرمت‌های پیشین طبق نظرات کمیته ویژه نظارت بر مرمت این اثر تاریخی پیش رفته در آینده نزدیک مشخص می‌شود.

به‌گزارش ایرنا، اداره کل میراث‌فرهنگی اصفهان از اتمام عملیات مرمت گنبد مسجد امام (ره) اصفهان و جمع‌آوری داربست‌های آن پس از ۱۱ سال خبر داد، اما مرمتی فرشته‌زاد، عضو کمیته ویژه نظارت بر پیش و مرمت گنبد مسجد جامع عباسی اصفهان به ایرنا گفت: کاشی‌کاری گنبد پس از هزینه بسیار خراب شد. پایان سال ۱۴۰۱ پس از ۳۳ سال گنبد را تحویل دادند که مایه آبروزی میراثی شد، قوس گنبد به اندازه یک متر و ۲۰ سانت پایین افتاده بود. وی افزود: باید بررسی شود که عملیات مرمت گنبد پس از آن همه اتفاقات ناگوار چه اندازه طبق مفاد قانونی مرمت و نظر اعضای کمیته ویژه پیش رفته است؟

تماس مستقیم با طبیعت و میراث‌فرهنگی از بین رفته است

رئیس انستیتو میراث ناملموس و موزه‌های پاکستان در کارگاه دانش‌افزایی رسانه‌ها درباره میراث‌فرهنگی ناملموس اعلام کرد: اقتصاد بازار جایگزین سیستم تهاتر شده و تماس مستقیم با طبیعت و میراث‌فرهنگی از دست رفته است. در نتیجه قادر به استفاده پایدار از میراث بشری نیستیم. به‌گزارش ایسنا، زویبا سلطانا گفت: ارتباط با پیشکوتان را از دست داده‌ایم و زبان‌های مادری دیگر جواپکو نیستند. دانش سنتی که از نسل‌های مختلف منتقل شده بود نیز جایگاه خود را از دست داده‌اند. رئیس انستیتو میراث ناملموس پاکستان، مستندنگاری دانش‌ها و انتقال بین‌نسلی میراث بشری را یکی از راه‌حل‌ها برای مقابله با چنین چالش‌هایی بر شمرده و با اشاره به راه‌اندازی موزه بزرگ مردم‌شناسی در پاکستان، شیوه‌یاسداری از فرهنگ و دانش تمدن‌هایی با قدمت ۵ تا ۵ هزار سال در سرزمین پاکستان را توضیح داد.